

## Nr 11.

Ankom till riksdagens kansli den 11 mars 1920 kl. 6 e. m.

*Bevillningsutskottets betänkande, angående vissa delar av tullbevillningen.*

(1:a avd.)

*Närvarande:* se sid. 35.

Till bevillningsutskottet hava hänvisats åtskilliga motioner, vilka angå tullbevillningen. En del av dessa motioner röra större eller mindre grupper av tullar, i andra yrkas ändring av viss eller vissa tullsatser; av de förra avse somliga ändring omedelbart genom riksdagens beslut, andra skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag. Då yrkandena i flera av de nu åsyftade motionerna gripa in i varandra, har det syntts utskottet lämpligast att behandla samtliga i ett betänkande, i vilket utskottet dessutom dels upptager till behandling två motioner, i vilka yrkande gjorts om införande av importförbud för vissa varor m. m., dels ock, med begagnande av den utskottet tillkommande befogenheten att väcka förslag i bevillningsfrågor, hemställer om ändring i vissa tulltaxans rubriker.

Av de motioner, som beröra tulltaxan, utgå en del från tullskyddets synpunkt, antingen beträffande jordbruket eller industrien, och andra främst från den statsfinansiella synpunkten.

De likalydande motionerna nr 107 i första kammaren av herr *Johan Nilsson* i Skottlandshus m. fl. och nr 169 i andra kammaren av herr *Lindman* m. fl. samt de ävenledes likalydande motionerna nr 5 i första kam-

*Motionerna  
I: 107 och  
II: 169 samt  
I: 5 och II: 11.*

*Bihang till riksdagens protokoll 1920. 7 saml. 8 häft. (Nr 11.)*

maren av herr *Wohlin* m. fl. och nr 11 i andra kammaren av herr *Olsson* i Kullenbergstorp m. fl. innehålla förslag, avsedda att tillgodose jordbrukets intressen.

Innan utskottet redogör för innehållet i nämnda motioner, torde utskottet få erinra om följande.

Enligt kungl. kungörelsen den 21 maj 1918 har staten förbundit sig, bland annat, att inköpa från odlare inom landet de hos dem under åren 1918 och 1919 skördade partier vete och råg, vilka till staten hembjödtes före den 1 juni 1920, till vissa i kungörelsen angivna priser. Beträffande tiden efter de sålunda fastställda minimiprisernas upphörande har på Kungl. Maj:ts förslag 1919 års urtima riksdag beslutat vissa åtgärder, avsedda att bereda den inhemska brödsädsodlingen visst skydd mot de rubbningar, för vilka den kunde bliva utsatt. Kungl. Maj:ts berörda förslag var byggt på en av särskilt tillkallade sakkunniga verkställd omfattande utredning, framlagd i ett den 30 april 1919 avgivet betänkande angående avvecklingen av den statliga spannmålsregleringen.

De sakkunniga hade framhållit, att jordbruket borde, efter det minimipriserna upphört att gälla, beredas skydd för den händelse att prisfallet på importerad spannmål bleve ovanligt starkt, och att detta syntes kunna ske medelst ett system av glidtullar för tiden från och med den 1 juni 1920, då minimiprisen upphörde, och till och med den 31 maj 1922. Detta finge emellertid betraktas som ett provisorium i avbidan på tull- och traktatkommitténs blivande förslag. Glidtullarna skulle variera på det sätt, att desamma höjdes när importprisen fölle och sänktes när importprisen steg. I sådant syfte hade de sakkunniga framlagt en metod för beräkning av de inhemska produktionskostnaderna för brödsäd, baserad på enligt vissa grunder konstaterade pris på mänskligt arbete, dragararbete och gödsling, samt på detta sätt åstadkommit ett relationstal å produktionspriset för det år, som vore i fråga, i jämförelse med tioårsperioden 1904—1913. På grund av att konjunkturerna vore i fallande hade ett avdrag av 5 procent å de kalkylerade priserna ansetts böra ske. I avseende å glidtullarnas storlek hade de sakkunniga anfört, att de syntes kunna utmätas enligt i huvudsak tre olika system. Antingen kunde de fixeras så, att de jämnt täckte skillnaden mellan normalpriset å den inhemska och priset å den importerade varan, d. v. s. avse att förhindra, att den svenska spannmålen saluhölles till lägre pris än det beräknade normalpriset. Eller ock kunde dessa tilläggssatser bestämmas så stora, att de vore högre än denna skillnad, varigenom de skulle möjliggöra för den svenske lantbrukaren att för sin brödsäd utfå ett högre pris än normalpriset. Eller slutligen kunde tillägget fastställas på sådant sätt, att

det täckte allenast en del av prisskillnaden, varvid det inhemska jordbruket således icke kunde tillgodogöra sig hela normalpriset utan måste bära någon del av den med priset till världsmarknaden förenade risken, vilken sålunda i viss mån skulle delas mellan producenten och konsumenten. Vid valet mellan de nu angivna metoderna hade de sakkunniga betonat nödvändigheten att småningom åstadkomma en sänkning av det gällande allmänna prisläget, vilken sänkning givetvis borde avse icke minst varupriserna; och borde utövare av jordbruksnäringen vara beredda att påtaga sig sin del av den gemensamma bördan, som en allmän prisnedgång komme att innebära för vårt folks flertal. De sakkunniga hade med hänsyn härtill förordat, att ett eventuellt underskott i produktionskostnaden för brödsäd skulle bäras till så lika delar som möjligt av producenter och konsumenter, d. v. s. att tilläggssatsen (tullen) för importerat vete skulle utgå med ett belopp, motsvarande halva skillnaden mellan det inhemska normalpriset och det för en viss period beräknade importpriset. Dock borde ingen tilläggssats utgå, då sagda skillnad ej uppginge till minst 1 krona per 100 kg. Slutligen hade de sakkunniga föreslagit, att tilläggssatsen (tullen) för till riket införd råg och korn skulle utgå med det belopp, som för motsvarande period fastställts att gälla för vete.

Till statsrådsprotokollet i ämnet uttalade chefen för jordbruksdepartementet sin principiella anslutning till de sakkunnigas förslag, vilket vore väl lämpat för en övergångstid sådan som den nu ifrågasatt, och anförde departementschefen beträffande gli dtullarnas beräkning:

»Att sätta tullen högre än skillnaden mellan det funna grundpriset å den svenska spannmålen och priset å den importerade, genom vilket förfarande den svenska odlingen skulle särskilt premieras, vore icke förenligt med syftet med det nu avsedda stödet åt denna odling och kan icke ifrågakomma.

Ej heller kan jag tillstyrka, att tullsatsen så utmätas, att den jämnt motsvarar sagda skillnad. En sådan anordning vore visserligen riktig, därest det uppställda syftemålet att bereda brödsädsodlingen samma ekonomiska förutsättningar som denna odling ägde före kriget skulle tillfullo ernås. Av hänsyn till andra viktiga intressen än jordbrukets och brödsädsodlingens måste emellertid eftergifter göras på detta eljest från jordbrukssynpunkt berättigade krav. Såsom de sakkunniga framhållit är det av största vikt för landet i dess helhet att snarast åstadkomma en sänkning av varuprisen. Detta måste medföra ekonomiska olägenheter för de olika näringarna, och det är ej mer än rimligt, att även jordbruket får bära en del av bördan därav.»

I de sakkunnigas förslag gjorde emellertid departementschefen en viktig modifikation. Då det ifrågasatta tullskyddet icke borde inom den angivna ramen få stiga obegränsat, hölle departementschefen nämligen

före, att en maximitullsats borde föreskrivas. Denna syntes lämpligen kunna sättas till den i tulltaxan föreskrivna men nu suspenderade tull-satsen för vete, råg och korn av 3 kronor 70 öre per deciton. Genom detta förfaringssätt skulle åstadkommas, att icke i något fall högre tull skulle utgå än om suspensionen upphävdes och förhållandena återfördes till de förutvarande.

Första särskilda utskottet hemställde i utlåtande nr 2 om bifall till Kungl. Maj:ts förslag med vissa redaktionella ändringar.

Vid utskottsbetänkandet voro fogade flera reservationer. I en av dessa, avgiven av herr Johan Nilsson i Skottlandshus m. fl., framhölls såsom principiellt riktigt, att tullskyddet bleve sådant att produktionskostnaderna täcktes. Då det emellertid vore utsiktslöst att vinna erforderlig anslutning till detta krav, inskränkte sig reservanterna till att påyrka endast vissa modifikationer i majoritetens förslag, och yrkades i sådant hän-seende, dels att det föreslagna femprocentsavdraget skulle falla bort, dels ock att glidtullens begränsning till 3 kronor 70 öre icke skulle ifrågakomma.

I en annan reservation, avgiven av herr Wohlin m. fl., yrkades, att glidtullen skulle under tiden 1 juni 1920—31 maj 1921 motsvara halva skillnaden samt under tiden 1 juni 1921—31 maj 1922 tre fjärde-delar av skillnaden mellan normalpriset och importpriset, ävensom att bestämmelserna om förenämnda femprocentsavdrag och maximering skulle uteslutas.

En tredje reservation avgavs av herr Hage, som yrkade rent avslag.

Frågan förevar hos kamrarna den 20 augusti 1919. I första kam-maren blev till kontraposition mot utskottets hemställan antaget det förslag, som innefattades i den av herr Johan Nilsson i Skottlandshus m. fl. avgivna reservationen, därvid röstsiffrorna voro 91 ja och 39 nej, varefter i huvudvoteringen utskottets hemställan bifölls med 78 röster mot 50. Andra kammaren antog med 102 ja mot 86 nej till kontraposition mot utskottets hemställan ett framställt yrkande om avslag å såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts förslag i ämnet, och blev i den slutliga omröstningen utskottets hemställan bifallen med 152 röster mot 28. Riksdagen hade alltså bifallit utskottets hemställan.

I ovannämnda av herr Johan Nilsson i Skottlandshus m. fl. samt av herr Lindman m. fl. väckta motioner har nu i första hand yrkats, »att riksdagen behagade besluta att i enlighet med förslag, som bevillningsutskottet behagade utarbeta, vidtaga sådan ändring av 1919 års urtima riksdags beslut angående glidtullar å vete, råg och korn, att

tullsatsen bestämmas till att motsvara hela skillnaden mellan importpriset och det inhemska normalpriset, beräknade på sätt i 1919 års riksdagsbeslut bestämts».

Därjämte har hemställts, att riksdagen måtte

»i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om omedelbart upphävande ej mindre av den nu gällande suspensionen av tullsatserna å fläsk, ister och flott, kött, ost och smör än även av nu gällande exportförbud å lantmannanäringens alster, i våd de avse vete och råg, dock först efter det redan beslutade bestämmelser angående 1919 års skörd träda ur tillämpning».

Såsom skäl för den i förstnämnda yrkande föreslagna väsentliga ändringen i de av 1919 års riksdag beslutade glidtullarna å vete, råg och korn hava motionärerna velat göra gällande, att sedan världshandeln numera kommit i gång, endast ett sådant tullskydd, som fullt säkerställde jordbruket mot en möjligen kommande övermäktig konkurrens från utlandet, vore tillräckligt att trygga fortbeståndet och utvecklingen av en lönande brödsädsodling.

I sammanhang härmed hava motionärerna erinrat om den under kristiden företagna suspensionen av tullar å lantmannaprodukter samt om de utfärdade exportförbuden för åtskilliga sådana produkter.

I avseende härå vill utskottet meddela, att enligt kungl. kungörelse den 19 december 1919 (Svensk författningssamling nr 777) gäller till och med den 31 maj 1920 tullfrihet för följande slag av livsmedel, nämligen:

55, 56 <sup>1</sup>	Fläsk.
57	Ister.
58, 59	Kött.
61	Oleomargarin.
Ur 74	Spannmål: omalen: råg, vete och korn; ävensom ärter, tjänliga till människoföda.
Ur 79 b	Spannmål: malen: mjöl av råg eller vete.
137	Ost, alla slag.
138, 139	Smör: naturligt; konstgjort (margarin).
140	Flott (smult).
146	Korv.
Ur 168	Kondenserad mjölk (s. k. condensed milk) och koncentrerad mjölk (s. k. unsweetened evaporated milk), inkommande på hermetiskt slutna kärl.
Ur 1325	Kondenserad mjölk, med eller utan tillsats av socker och inkommande annorledes än på hermetiskt slutna kärl.

<sup>1</sup> Siffrorna beteckna rubriknummer i tulltaxan.

Enligt olika författningar äro lantmannaprodukter av åtskilliga slag underkastade förbud för utförsel från Sverige (jfr supplement nr 1 av den 31 januari 1920 till kommerskollegii kommersiella meddelanden).

Då motionärerna i andra punkten av sin hemställen föreslagit skrivelse till Kungl. Maj:t, i syfte att ifrågavarande tullsuspensioner och exportförbud måtte omedelbart upphävas — exportförbuden för vete och råg dock först sedan tiden för de av staten garanterade minimipriserna utgått — så stödjas dessa yrkanden med åberopande av pågående import av samt sjunkande priser och stegrade produktionskostnader för lantmannaprodukter ävensom med hänvisning till ovissheten för lantbrukaren om den framtida prisbildningen, därest den inhemska tillgången skulle komma att överstiga landets behov. Slutligen erinra motionärerna, att under den tid, då jordbruksnäringens tullar varit suspenderade, industritullarna varit i gällande kraft och i sin mån bidragit till att fördyra industriens alster och därmed även jordbrukets.

Det i sistnämnda motion sålunda mera flyktigt berörda förhållandet mellan jordbruks- och industritullarna är utgångspunkten för ovannämnda av herr Wohlin m. fl. samt herr Olsson i Kullenbergstorp m. fl. väckta motioner. Däri yrkas,

»att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville uppdraga åt tull- och traktatkommittén att verkställa utredning rörande frågan, i vad mån, i och för återställandet av jämvikten mellan jordbrukets och industriens tullskydd, hitintills eller under tiden för utredningens verkställande beslutade åtgärder i avseende å provisorisk suspension eller ändring av före kriget utgående införseltullar å jordbruksprodukter påkalla nedskrivning eller suspension av tullsatserna å för jordbruksproduktionen inom riket betydelsefulla industriartiklar, ävensom för nästkommande riksdag framlägga resultatet av en sådan utredning jämte förslag till av utredningen motiverad temporär nedsättning eller suspension av nu utgående tullsatser å ifrågakommande industriartiklar».

I motiveringen erinras till en början, att vårt lands jordbruks- och industritullar på sin tid avvägs i förhållande till varandra, samt framhålles, att genom den ännu bestående suspensionen av de för jordbruket mest betydelsefulla tullsatserna, avsedd att beträffande vete, råg och korn avlösas av ett glidtullsystem, vilket enligt motionärernas mening ingalunda uppvägde den fasta tullen, berörda förhållande i grunden

rubbats. Vidare anföras siffror, vilka utvisa prisstegringen sedan tiden före kriget på dels en del jordbruksalster, dels åtskilliga för jordbruket behöfliga industriprodukter. Av dessa siffror draga motionärerna den slutsatsen, att jordbrukets produktionskostnader, i den mån de berodde av dylika industriartiklar, stigit relativt starkare än i genomsnitt jordbrukets produktpriser.

Av sålunda i korthet återgivna skäl anse motionärerna landets jordbrukare hava rätt att för den tid, då skyddet för jordbruket är på angivna sätt reducerat, kräva en häremot svarande minskning eller suspension av tullarna å jordbrukets nödvändighetsvaror. Vid motionen finnes fogat ett utdrag ur den statistiska varuförteckningen, utvisande gällande tullsats för de tullpliktiga industriartiklar, vilka motionärerna ansett vara av större eller mindre betydelse i jordbrukets produktion.

I flere av de föreliggande förslagen hava motionärerna tagit till utgångspunkt penningvärdets fall. Detta är förhållandet med det av herr *Lithander* m. fl. i motionen nr 113 i andra kammaren gjorda yrkandet, vilket avser,

»att riksdagen måtte besluta ingå till Kungl. Maj:t med hemställan, att snabba åtgärder måtte vidtagas för en provisorisk förhöjning av nu gällande tullsats i erforderlig utsträckning».

Av motiveringen till sistnämnda yrkande framgår, att motionärerna huvudsakligen haft i sikte industriens behov av effektivt tullskydd. I sådant hänseende hava motionärerna uttalat, att det tullskydd, som vid tiden för tullsatsernas fastställande varit nog så effektivt för den svenska industrien, i samband med den allmänna prisnivåns höjning blivit fullständigt illusoriskt. För att styrka detta påstående hava motionärerna för åtskilliga varuslag anført en sammanställning, utvisande marknadspriser 1913 och 1919 samt tullsats och tullens procentuella förhållande till varuvärdet för vardera av nämnda år. I sammanställningen upp-gives bland annat, att tullskyddet i procent av varuvärdet minskats för fönsterglas från 32.1 till 9.7, för rördelar av järn från 15 till 3.6, för lim från 33.3 till 13.3 och för pianon från 20 till 7.5. Såsom skäl för de ifrågasatta tullförhöjningarna hava motionärerna även framhållit statens intresse av ökad tulluppbörd.

Efter att sålunda hava redogjort i korthet för de motioner, i vilka påyrkats ökat tullskydd antingen för jordbruket eller för industrien,

*Motionen*  
*II: 113.*

*Motionen*  
*II: 243.*

övergår utskottet nu till den i andra kammaren väckta motionen nr 243, i vilken herr *Werner* m. fl. hemställt,

»att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville uppdraga åt tull- och traktatkommittén att verkställa skyndsamt utredning om och avgiva förslag till såväl jordbruks- som industritul-larnas avskaffande eller, där detta skulle visa sig i något enstaka fall för ögonblicket medföra stora svårigheter, kraftig avskrivning av de-samma».

I motiveringen till sistnämnda yrkande hava motionärerna gent emot de krav på tullförhöjningar, som framförts i de förut omnämnda motionerna, invänt, att den rådande dyrtiden tvärtom bjöde att avskaffa eller kraftigt nedskryva samtliga skyddstullar för att därigenom bidra till att minska levnadskostnaderna för de breda lagren och därigenom även produktionskostnaderna för industrien, vars konkurrenskraft på den utländska marknaden sålunda kunde ökas.

*Motionen*  
*I: 108.*

Den i herr *Lithanders* m. fl. motion nr 113 i andra kammaren i förbigående berörda stat-finansiella synpunkten är den bestämmande för de yrkanden, som friherre *Fleming* framställt i motionen I: 108. Friherre *Fleming* har hemställt,

»att, i den mån gällande handelsavtal med främmande stater därför icke lägga hinder i vägen, för samtliga enligt gällande tulltaxa tullplik-tiga varor, för vilka tullsatserna beräknas efter varans vikt, skall vid införsel till riket erläggas en provisorisk tilläggstull uppgående till 100 % å gällande tullsats,

att ifrågavarande tilläggstull skall tillämpas snarast möjligt under innevarande år från dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes, samt

att de nu tillfälligtvis upphävda tullarna å vissa jordbruksprodukter åter skola tillämpas efter utgången av den tidsperiod, för vilken tull-frihet medgivits».

Vidare har friherre *Fleming*, för den händelse nämnda yrkande icke skulle av riksdagen bifallas, alternativt hemställt,

»att riksdagen ville besluta att hos Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning och förslag till innevarande riksdag om sådan höjning av gällande tullsats, som betingas av de stegrade varuprisen samt erfor-dras för att bringa gällande vikt- och värdetullsats i överensstämmelse med varandra».

I motiveringen för dessa yrkanden har friherre *Fleming* infört en åren 1908—1921 omfattande sammanställning av siffror, utvisande de i riksstaterna ingående direkta och indirekta skatterna jämförda med riks-



staternas slutsummor. Med hänvisning till den beskattningens procentuella förskjutning från indirekt till direkt, som av sammanställningen framgår, har motionären uttalat sig för att så långt möjligt vore åstadkomma ett återställande av det gamla förhållandet mellan direkt och indirekt beskattning. Det är i sådant syfte motionären framställt sitt förslag om en provisorisk tilläggstull å gällande viktullsatser. För att närmare motivera detta förslag har motionären framhållit, att, under det för de varor, för vilka tullen utgår efter värdet, tullförhöjning automatiskt inträdde i förhållande till varuvärdets stegring, någon ökning av inkomsterna av viktullarna icke av motsvarande anledning förekomme. Detta syntes motionären vara så mycket mera oegentligt som tullen för att vara av någon betydelse borde stå i rimligt förhållande till varans värde. Efter att vidare hava uppgivit siffror, betecknande prisstegringen i olika länder under kristiden, har motionären uttalat, att dessa siffror — bland vilka anförts siffran 319 såsom Svensk handelstidnings index för augusti och september 1919 — har motionären vidare anført, att tullsatserna för att fullt motsvara det ökade prisläget syntes böra ökas till omkring tre gånger det nuvarande värdet. En så hög allmän förhöjning kunde emellertid befaras medföra vissa mindre lämpliga rubbningar i de olika tullsatsernas förhållanden sinsemellan, men farhågorna härför minskades väsentligt i samma mån man gjorde höjningen mindre. Inskränkte man sig till en början till halva den ovannämnda förhöjningen, d. v. s. en fördubbling av nu gällande tullsats, ansåge motionären inga olägenheter därav vara att befaras, och såväl statens behov av ökade inkomster som behovet av att bringa de nuvarande viktullarna i rimlig proportion till varans värde syntes motionären med nödvändighet fordra, att någon åtgärd omedelbart vidtoges. Emellertid har motionären betonat, att, därest gällande handelsavtal med främmande makter i undantagsfall skulle utgöra hinder för de föreslagna tullförhöjningarna, sådana länder och varuslag borde undantagas från bestämmelsernas tillämpning.

Det av friherre Fleming alternativt framställda, ovan återgivna yrkandet är av väsentligen enahanda innebörd som den i motionen nr 113 i andra kammaren av herr Lithander m. fl. gjorda hemställan.

Statsfinansiella skäl äro bestämmande även för de av herrar *Trygger* m. fl. i första kammaren väckta motionerna, nr 110 om åvägabringande av utredning och förslag rörande tillfällig höjning av s. k. finanstullar och nr 111 angående höjning av tullsatserna å kaffe.

**Motionen  
I: 110.**

I den förra motionen har föreslagits,  
»att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning beträffande tillfällig höjning av s. k. finanstullar samt om framläggande, så vitt möjligt redan för innevarande års riksdag, av de förslag, som kunna av utredningen föranledas».

Den vid denna motion anförda motiveringen innehåller endast en erinran, att gällande tulltaxa upptager ett antal tullar, vilkas uppgift icke är att bereda svensk tillverkning skydd utan endast att tillföra statskassan inkomster, samt ett påpekande, att på grund av den starka rubbningen av penningvärdet dessa finanstullar i realiteten blivit sänkta till ungefär en tredjedel av deras ursprungliga belopp. I övrigt hänvisa motionärerna till den vid nyssnämnda motion nr 111 anförda utförliga motiveringen.

Där framhållas de vådor för näringslivets sunda utveckling, som en alltför hård belastning av inkomst och förmögenhet såsom skatte-källa enligt motionärernas mening måste medföra, och uttalas kravet på en begränsning av den direkta beskattningen genom ökat anlåtande av den indirekta beskattningen, i vilket hänseende importtullarna borde i första rummet beaktas. Till stöd för en sådan åtgärd åberopas här liksom i motionen nr 108 i första kammaren det sjunkande penningvärdet, vilket enligt motionärernas mening medfört, att ifrågakvarande pålagor icke motsvarade mer än i stort sett en tredjedel av den vid deras fastställande avsedda. Med dessa i korthet återgivna skäl anse sig motionärerna hava motiverat den i motionen nr 110 gjorda hemställan om skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag, om möjligt till innevarande riksdag, beträffande en tillfällig höjning av finanstullarna.

**Motionen  
I: 111.**

I fråga om en av finanstullarna, nämligen kaffetullen, hava emellertid motionärerna ansett läget vara så klart, att någon utredning icke behövde avvaktas.

Från denna utgångspunkt har i motionen nr 111 föreslagits,  
»att riksdagen måtte besluta, att tullsatserna skola utgöra för  
*Kaffe*, obränt, 75 öre per kilogram.

*Kaffe*, bränt eller rostat, även malet, samt kaffesurrogat, alla slag,  
125 öre per kilogram,

samt vid bifall till vad sålunda föreslagits,  
att de sålunda beslutade förhöjda tullsatserna skola såsom tilläggs-tullar till gällande tulltaxa tillämpas även innevarande år från dag, som Kungl. Maj:t bestämmer,

ävensom med anmälan om sitt sålunda fattade beslut i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville förordna om detta besluts trädande i kraft snarast möjligt».

Innan utskottet sammanfattar motiveringen för sistnämnda förslag, synes en historik av frågans behandling under senare år vara på sin plats; och följer utskottet därvid den redogörelse, som lämnades av bevillningsutskottet vid 1919 års lagtima riksdag i dess betänkande nr 45 i anledning av väckt motion om höjning av tullen å kaffe och kaffesurrogat.

I en av de vid 1888 års riksdag väckta motioner, i vilka förslag framställdes om åsättande av tull å malen och omalen spannmål samt om införande av tullskydd eller ökat tullskydd för andra jordbrukets alster, anförde herr Reuterswärd, att såsom önskemål vid en tullreform borde hållas i sikte att — i den mån statsfinansernas ställning sådant medgäve — till fördel för landets arbetande klasser söka åvägabringa nedsättning i de införselavgifter, som vilade på åtskilliga mera allmänt nödiga förbrukningsartiklar, vilka icke vore föremål för produktion inom landet; och hemställde motionären, att i fråga om nedsättning av de s. k. finanstullarna bevillningsutskottet ville föreslå riksdagen vad som kunde synas lämpligast. I sitt betänkande nr 8 vid nämnda riksdag åberopade utskottet, vid behandlingen av väckt fråga om sänkning av tullsatserna å kaffe, ovan omförmälda uttalande och hemställan. Efter att vidare hava erinrat, att till finanstullar räknades avgifter å huvudsakligast kaffe jämte kaffesurrogat, socker, tobak och lysolja, anförde utskottet, att utskottet funnit kaffet böra i främsta rummet komma i fråga vid en nedsättning i finanstullarna. I anslutning härtill hemställde utskottet, att tullen å kaffe måtte nedsättas från dess dåvarande belopp, 26 öre, till 12 öre samt tullen å kaffe, bränt, och alla till kaffesurrogat användbara brända växter från dåvarande beloppet, 35 öre, till 20 öre, allt för 1 kilogram. Vad bevillningsutskottet sålunda hemställt blev av riksdagen, i samband med tullreformens genomförande, bifallet.

Sedermera hava förslag om höjning av tullsatserna å kaffe och kaffesurrogat förevarit vid 1894 och 1910 års riksdagar. Med anledning av i ämnet väckta motioner anförde 1894 års bevillningsutskott i betänkande nr 20, att en betydlig minskning i tullinkomsterna såväl under sistnämnda år som under närmast följande statsregleringsperiod vore att motse. Med anledning därav såge sig utskottet nödsakat att föreslå riksdagen att höja någon av de s. k. finanstullarna och ansåge utskottet, att för berörda ändamål en höjning av tullen på kaffe och

kaffesurrogat i första hand borde ifrågakomma. I anslutning härtill föreslog utskottet en höjning av tullen å kaffe till 25 öre samt tullen å kaffe, bränt, och kaffesurrogat till 35 öre, allt för kilogram räknat.

Bevillningsutskottets hemställan blev av bägge kamrarna avslagen, först av andra kammaren med 149 röster mot 63 och därefter av första kammaren utan omröstning. Under ärendets behandling i andra kammaren framhölls såsom huvudskäl mot tullförhöjningen, att det vore obilligt att lägga en så hög tuli på kaffe, vilket i de mindre bemedlades hushållning inginge i den dagliga födan och som väl kunde betecknas såsom en den fattiges nödvändighetsvara. Även i första kammaren anfördes liknande skäl.

Vid 1910 års riksdag framlades frågan genom en kungl. proposition, varvid såsom skäl åberopades det statsfinansiella läget. Bevillningsutskottet hemställde i sitt betänkande nr 3 av enahanda skäl om höjning av tullen å kaffe till 18 öre och å kaffe, bränt, och kaffesurrogat, alla slag, till 30 öre, allt för kilogram. Båda kamrarna återremitterade utskottets betänkande, vilket för att påskynda ärendets behandling avgivits innan motionstiden gått till ända. Syftet med återremissen var att sätta utskottet i tillfälle att företaga ärendet till förnyad behandling i samband med motioner, som utöver en i betänkandet behandlad komme att ytterligare väckas i ämnet. I nytt betänkande (nr 39) mot slutet av riksdagen upplyste bevillningsutskottet, att det dåmera visat sig att det icke vore erforderligt att vid uppgörande av följande årets statsreglering anlita någon höjning av kaffetullen; och avstyrkte utskottet av denna anledning vad Kungl. Maj:t i sådant hänseende föreslagit. Denna utskottets hemställan bifölls av båda kamrarna utan debatt och utan omröstning.

Vid 1919 års lagtima riksdag väcktes, som nyss nämnts, motion om höjning av kaffetullen. De tullsatser, som då föreslogos, voro för obränt kaffe 30 öre per kilogram och för bränt eller rostat kaffe 50 öre per kilogram.

Under det att vid 1894 och 1910 års riksdagar såsom skäl för ifrågasatt höjning av kaffetullen åberopats nödvändigheten att för statsregleringens uppgörande anskaffa ett inkomstbelopp, motsvarande det som tullförhöjningen beräknades tillföra statsverket, utgick motiveringen för 1919 års motion från den allmänna statsfinansiella situationen, kännetecknad av starkt ökat inkomstbehov och minskat eller upphört tillflöde från åtskilliga av de vanliga inkomstkällorna.

Bevillningsutskottet avstyrkte sistnämnda motion. Andra kammaren biföll utan omröstning utskottets hemställan, under det första

kammaren i enlighet med en vid betänkandet fogad reservation med 74 röster mot 31 biföll motionen. Därefter segrade utskottets hemställan i gemensam votering, vid vilken avgävos för sistnämnda hemställan i första kammaren 26 och i andra kammaren 133 röster samt för motionen 92 röster i första kammaren och 45 röster i andra kammaren eller i allt för utskottets hemställan 159 och för motionen 137 röster.

Såsom skäl för kaffetullens höjning framhålla nu motionärerna, i anslutning till den av dem anförda, ovan sammanfattade motiveringen för en allmän höjning av finanstullarna, hurusom kaffetullen trots det sjunkna penningvärdet alltjämt kvarstode vid samma belopp som fastställdes av 1888 års riksdag. För att belysa frågan anförda motionärerna, att en tull å 12 öre för kilogram utgjorde 7.5 procent av ett minut-handelspris å 1 krona 60 öre men endast 2.4 procent av ett minut-handelspris å 5 kronor samt att, om tullen fortfarande skulle utgå med 7.5 procent av nämnda pris, den borde för närvarande utgöra 37.5 öre för kilogram. Förslaget innebure alltså efter nuvarande minuthandelspris en procentuell fördubbling av tullsatsen från tiden före kriget.

Vidare framhålla motionärerna, bland annat, att kaffet såsom ett dåligt näringsämne borde anses såsom en lyxvara och att en något minskad användning bland den fattigare befolkningen måste anses önskvärd ur folkhälsans synpunkt.

I en i första kammaren väckt motion, nr 112, har herr *Stendahl*, under återopande av senast omförmälda motion och under förutsättning att riksdagen beslutade en höjning av kaffetullen, hemställt,

*Motionen*  
1: 112.

»att riksdagen ville besluta, att allt det förtullade kaffe, som den dag kaffetullens eventuella förhöjning träder i kraft finnes inom landet, skall beläggas med en konsumtionsskatt eller efterförtullningsavgift av samma storlek som den beslutade tullförhöjningen, dock så att mindre partier kaffe, som av person, vilken ej idkar handel med varan, innehavas för eget bruk och vilka ej överstiga till exempel 50 kilogram, lämnas fria, samt

att lämplig straffpåföljd måtte stadgas för den, som lämnar oriktig deklara-tionsuppgift eller underlåter att deklarerar».

Till motivering härför har motionären anför-t följande:

»Skulle det anses föreligga ett verkligt behov att bereda staten ökade inkomster genom höjning av kaffetullen, torde ock meningen vara, att den merkostnad beträffande kaffet, som lägges på konsumenterna, kommer statsverket tillgodo. Det kan icke vara vare sig lämpligt eller rättvist att göra en tullhöjning på ett sådant

sätt, att det inbjudes till spekulation i en eventuell tullförhöjning med ty åtföljande illojal konkurrens. Härvid skulle en icke ringa del av det belopp, som avsetts att tillfalla staten, flyttas över till enskilda spekulanter.»

*Motionerna  
I. 6 och II: 23.*

I sammanhang med de senast avhandlade motionerna med deras från statsfinansiell ståndpunkt gjorda tullpolitiska yrkanden torde lämpligen kunna omnämnas de redan i inledningen till detta betänkande omnämnda motioner, nr 6 i första kammaren av herr *Wohlin* m. fl. och nr 28 i andra kammaren av herr *Olsson* i Kullenbergstorp m. fl. i vilka hemstälts,

»att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om omedelbart genomförande av en importreglering i form av importförbud med importlicensgivning och importlicensavgifter beträffande varor, fallande under efterföljande rubriknummer i den statistiska varuförteckningen, nämligen a) 8, 28, 36 B, 58 A och B, 66 A—C, 85, 93 A och B, 94, 99, 101, 106 A och B, (107 A), 107 A/B, (107 B), 106 ½, 107 C, 109 B och C, 111, 113 A—C, 114 A, 117 A—C, 118 A—C, 119, 121 A och B, 123, 125, 127 A, 130 A, 137 A, 143, 145, 148 A och B, 156 B, 157, 164 A—F, 165, 166, 168 G, 180, 183 A—I, 191 A och B, 192 A—C, 193 A—C, 195 A och B, 196 A och B, 197 A—D, 214, 236 H och K, 249, 272, 291, 318 A, 323, 324, 325, 346, 348, 349 A och B, 351 A—C, 394, 395, 559, 566, 574, 579 B och C, 580 C, 581, 582 A—C, 601, 602 A—C, 614, 618, 619, 620, 643 A, 680, 703 A, 704 A, 721 B, 845, 858, 871 C, 956, 1098 G, 1116, 1221 B, 1223, 1224, 1270, 1271, 1272, 1274, 1275, 1276, 1277 A—F, 1278, 1285, 1297, 1298, 1300 A—F, 1302, 1318, 1319 — alla dessa varor här klassificerade såsom 'umbärliga, ehuru jämförelsevis allmänt förbrukade varor' — samt vidare b) 10, 20, 29 A och B, 30, 37, 44, 45, 46, 63 B, 64 G, 65, 66 D, 124, 128 A och B, 131, 133 A—D, 144 A och B, 149 A, 184 B—D, 185 A—D, 187 A—F, 188 A och B, 202, 207 B, 212, 225, 227, 229, 285, 289, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 333, 338 D, 354, 361, 362, 363 A och B, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373 B och C, 410, 467, 532, 544, 549, 552 A och B, 558, 561, 564, 572, 578, 579 A, 580 A och B, 583, 585, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 617, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 669, 670, 671, 702, 965, 969, 975, 977, 1089 H—K, 1221 A, 1222 A, 1225, 1241, 1273, 1291, 1301, 1314, 1322 — alla dessa varor här klassificerade såsom 'lyxvaror'.»

I motiveringen till det sålunda gjorda yrkandet hava motionärerna till en början erinrat om de uttalanden till förmån för begränsning av

importen, vilka på sin tid gjorts dels i ett av särskilda sakkunniga den 30 juli 1918 avgivet betänkande rörande åtgärder för penningvärdets reglering, dels ock av finansrådet i en till chefen för finansdepartementet den 20 december 1919 avlåten skrivelse angående åtgärder för åstadkommande av kontroll över varuimporten och därmed över användningen av landets betalningsmedel. Vidare hava motionärerna anfört en del sammanställningar av siffror ur importstatistiken, vilka enligt motionärernas mening tyda på en under senaste tid, särskilt år 1919, stark stegring av importen av såväl lyxvaror som umbärliga varor. Efter att härefter hava bemött några invändningar, som gjorts mot införande av importförbud, hava motionärerna beträffande vissa av de varor, som i motionen avses, nämligen de under rubrikerna 186, 189 och 190 i tulltaxan upptagna viner, anmärkt, att tullarna å dessa varor äro bundna genom överenskommelsen den 2 december 1908 angående handelsförbindelserna med Frankrike samt att importförbud beträffande sistnämnda varor icke syntes böra utfärdas, så länge överenskommelsen vore i kraft.

I en i första kammaren väckt motion, nr 109, har herr *Clason* yrkat, »att riksdagen måtte besluta sådana åtgärder i fråga om rikets tullpolitik, som må finnas ägnade att hejda en icke önskvärd import, stärka vårt näringsliv, hämma en skadlig utländsk konkurrens och öka landets förmåga av självförsörjning».

*Motionen  
I: 109.*

Att döma av den till stöd för yrkandet anförda motiveringen synes motionären avse i första hand tullförhöjningar, ägnade att hämma importen samt stödja inhemskt jordbruk och inhemsk industri. Även här anföras och åberopas sammanställningar av siffror ur importstatistiken.

Av de motioner, vilka utskottet behandlar i detta betänkande, återstå nu att omnämna två, i vilka yrkats höjning av tullskyddet eller införande av tullskydd för vissa artiklar.

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 114, har herr *Nylander* m. fl. hemställt,

*Motionen  
II: 114.*

»att riksdagen måtte besluta följande ändringar i nu gällande tulltaxa: Rubrik 689. Fotografiska torrplåtar eller s. k. emulsionsplåtar med eller utan negativbilder ..... 1 kg. 50 öre.  
Anm. Avdrag i vikten medgives ej för askar, papper och dylikt omslag.

— — — — —  
Flaskor och burkar:  
— — — — —

Rubrik 696. andra slag, härunder inbegripna flaskor, försedda med flätning eller annan beklädnad, som icke utgör emballage, ävensom termosflaskor utan hylsa ..... 1 kg. 60 öre.

— — — — —

Rubrik 854. Kardbeslag ..... 1 kg. 1 krona.»

Ovannämnda under rubriken 689 upptagna torrplåtar äro tullfria. Beträffande vacuumflaskor, s. k. termosflaskor, anföra motionärerna, att desamma hänförts till rubriken 694, flaskor och burkar, andra slag, med tull av 6 öre för kilogram, en tullsats som, motsvarande ungefär 1 öre för flaska, vore utan varje skyddande betydelse. Kardbeslag är enligt rubriken 854 tullfritt.

Beträffande samtliga de artiklar, motionen gäller, hava motionärerna meddelat, att tillverkning av desamma inom landet igångsatts först under de senaste åren. Med förmälan att konkurrensen från utlandet vore synnerligen stor, hava motionärerna föreslagit för desamma ovannämnda tullsats, vilka uppgivas vara avpassade efter det tullskydd, som nu gäller för närmast likartade varor.

**Motionen  
II: 241.**

I en inom andra kammaren av herr *Corneliusson* m. fl. väckt motion, nr 241, har, enär fisket på västkusten vore i behov av något tullskydd såsom en motsvarighet till det skydd, som tillgodokomme andra delar av landet genom tullar på lantmannanäringens produkter, hemställt,

»att riksdagen må besluta införandet i tulltaxan av en tullsats å hummer av 50 öre per kilogram».

**Rubrikerna  
nr 1105 och  
1106 i tull-  
taxan.**

Bevillningsutskottet har från Margarinaktiebolaget Zenith, Arboga margarinfabrik och Nya margarinaktiebolaget Svea mottagit en den 9 februari 1920 dagtecknad skrift av följande lydelse:

»Undertecknade, margarinfabrikanter, vilka sedan några år tillbaka igångsatt en förädlingsindustri för raffinering av åtskilliga, för margarintillverkningen oundgängliga, från utlandet införda *råa vegetabiliska, feta oljor*, få härmed äran till bevillningsutskottet ingiva följande framställning om en ändring uti gällande tulltaxa, vilken visat sig vara av verkligt behov påkallad.

Enligt nu gällande tulltaxa, rubr. 1105 och 1106, äro vissa vegetabiliska, feta oljor, vilka användas för bland annat margarintillverkning, såsom jordnöt- eller arachidolja, sesamolja och bomullsfröolja, vid införsel från utlandet *tullfria* om de införas *i fat*, större eller mindre, men belagda med en tull av 5 öre per kilogram, kärlets vikt inberäknad, om de införas på andra kärl än fat.

Det torde få anses uppenbart, att ifrågavarande tullbeskattnings avsett att träffa raffinerade eller förädlade oljor, ämnade för detaljhandeln, och icke sådana för tekniskt bruk i stora partier införda oraffinerade oljor, varmed torde förstås sådana feta oljor, som icke utan raffinering kunna användas till människoföda eller



vid tillredning av matvaror; oljor med en fettsyremängd över 0.5 procent böra därför raffineras, destilleras och filtreras före deras användning i fabrikationen.

Såsom framgår av närslutna brev från Herr K. K. Stamsö, direktör i Svenska Margarinfabrikanternas Råvaruimportförening, äro träfat svåranskaffliga i tropikerna. framförallt fat av god beskaffenhet, vadan vi sedan lång tid tillbaka under kriget nödgats importera dylika för margarintillverkningen oundgängliga *oraffinerade feta oljor* i »tins» (en slags blecklådor eller bleckkanistrar), varigenom dessa råa oljor på grund av tulltaxans ordalydelse drabbas av en tull av 5 öre per kilogram brutto. alltså kärlets vikt inberäknad. Och lyckas vi någon gång i avsändningsorten anskaffa träfat, vägra rederierna bestämt att befrakta oljan i dylikt emballage. Likaså vägra assurancesbolagen att teckna vanlig läckageförsäkring för oljor i träfat. vilket framgår av närslutna brev från Sjöförsäkrings A.-B. Öresunds agenter, A.-B. Frick & Frick, Malmö. Att importera oljor i järnfat ställer sig alldeles för dyrbart.

De margarinfabriker åter, som importera raffinerade oljor från Holland, England och Amerika, där träfat av god beskaffenhet finnas att få, komma under sådana förhållanden i ett fördelaktigare läge än de margarinfabriker, som med stora kostnader igångsatt en förädlingsindustri för margarinråvaror. Detta för oss svåra förhållande med importen av oljor i »tins» torde ock komma att för lång tid framåt med nödvändighet fortsättas. Härtill kommer, att jämväl den färdiga produkten, margarinen, sedan lång tid tillbaka under kriget åtnjutit och ännu åtnjuter tullfri införsel från utlandet.

För att visa att det icke gäller några småsummor vi nödgats utbetala i tull. bedja vi få omnämna, att ensamt Margarin A.-B. Svea i Kalmar i december 1919 importerade cirka 100,000 kg., i nästlidna januari cirka 275,000 kg. arachidolja samt att bolaget under innevarande eller nästa månad inväntar cirka 200,000 kg. av samma slags olja.

På grund av det sålunda andragna hemställa vi vördsamt, att bevillningsutskottet måtte vidtaga sådana åtgärder, att den ändring måtte införas i gällande tulltaxa, att *oraffinerade feta, vegetabiliska oljor*, införda i bleckkärl (tins) eller annat liknande emballage och uppenbarligen icke ämnade att hållas till salu i detaljhandeln. få införas tullfritt och att denna bestämmelse måtte träda i kraft snarast möjligt.»

Margarinfabrikerna Aktiebolaget O. Mustad & Son, Agra margarinfabrik, Aktiebolaget Pellerins margarinfabrik samt Eskilstuna mesost- och margarinfabrik hava å den nu återgivna skriften antecknat, att desamma, vilka dock icke själva raffinerade råoljor, instämde i skriftens innehåll.

I det i skriften återopade, till Nya margarinktiebolaget Svea ställda och den 29 januari 1920 daterade brevet från direktören i Svenska margarinfabrikanternas råvaruimportförening har meddelats, att arachidolja, förpackad i träfat, icke för det dåvarande kunde erbjudas bolaget, och vidare anförts:

»dels är det mycket ont om träfat på Java, och dels äro de fat, som finnas där, av så dålig beskaffenhet, att åtminstone de svenska rederierna bestämt vägra att hemtaga olja i träfat. För att i det hela taget få hem varan från Java är det

*Bihang till riksdagens protokoll 1920. 7 saml. 8 häft. (Nr 11.)* 3

därför nödvändigt, att densamma förpackas i bleckburkar. I Holland tycks man hava samma uppfattning som här, ty de enda offerter, man brukar erhålla därifrån, äro å vara förpackad i bleckburkar eller järnfat. Som bekant har Svenska margarinfabrikanternas råvaruimportförening måst giva order till, att de fat, innehållande arachidolja, som vi ha kvar oskeppat på Java, skulle tömmas, och varan fyllas över på bleckburkar, för att vi i det hela taget skulle kunna få hem varan».

Det likaledes åberopade brevet från Aktiebolaget Frick & Frick, dagtecknat den 29 januari 1920, innehåller följande:

»På begäran av Nya Margarinaktiebolaget Svea, Stockholm, få vi härmed intyga, att vi icke kunna teckna sjöförsäkring inklusive läckage å arachidolja i träfat, utan hava vi måst hänvisa nämnda firma att för sådan försäkrings erhållande i stället få avskeppat oljan i tins, förpackade i träldåror.»

Med anledning av vad sålunda förekommit har bevillningsutskottet i grundlagsenlig ordning från generaltullstyrelsen begärt utlåtande över den gjorda framställningen ävensom förslag till sådana ändringar i tulltaxan, vilka enligt styrelsens mening vore bäst ägnade att befrämja det i framställningen angivna syftet; och har bevillningsutskottet numera från generaltullstyrelsen mottagit en till utskottet ställd och den 28 februari 1920 dagtecknad skrivelse, i vilken anförts:

»Av 1906 års tulltaxekommittés motivering för ordalydelsen av nuvarande rubrikerna 1102—1107 i gällande tulltaxa framgår, att tullen å feta oljor på andra kärl än fat var avsedd att träffa de mera dyrbara oljor, som inkomma på flaskor eller krus för bordet eller eljest för användning vid födoämnens tillredning, och att de oljor, som därvid i första rummet ifrågakomma, skulle vara oliv- och i någon mån arachidolja samt möjligen bomullsfrö- och sesamolja. Då emellertid tulltaxan beträffande rubrik 1106 erhållit den ordalydelse, den nu har, måste till sistnämnda rubrik hänföras i övriga nämnda oljor, även om de inkomma på bleckkärl av vilken bruttovikt som helst. De oljor av förenämnda slag, vilka hava användning inom margarinindustrien, och vilka fordom importerades på fat och således voro tullfria, hava på senare tider, på grund av vissa förhållanden, införts på andra kärl än fat och således dragit en tull av 5 öre per kilogram. Då emellertid en tullbeskattning av sådan vara ursprungligen ej tycktes vara avsedd och margarintillverkningen därigenom kommit i ett svårt läge, hava margarinfabriken Zenith m. fl. i förenämnda skrivelse föreslagit, att alla oraffinerade oljor av förenämnda slag skulle vara tullfria, vare sig de infördes på fat eller på andra kärl.

Att uppdelade förenämnda oljor i oraffinerade och raffinerade, med tull för de sistnämnda, skulle emellertid vålla avsevärda svårigheter vid och fördröja tullbehandlingen av sådana oljor, vilket ock framgår av packhusinspektionens utlåtande, och anser styrelsen av denna anledning en sådan tullbestämning mindre lämplig. Syftet med margarinfabrikanernas framställning torde emellertid kunna vinnas på annat sätt, och ansluter sig styrelsen i så fall till den uppfattning, packhusinspektionen uttalat i bifogade utlåtande eller att endast på glas- eller lerkärl inkommande oljor av förenämnda slag skulle draga tull. Med en sådan bestämmelse ernås ock i hu-

vudsak det mål, förenämnda kommitté tänkt sig vid avgivande av sitt förslag till tulltaxa.

Bifogade två tabläer, upprättade å styrelsens revisionsbyrås statistiska avdelning, utvisa, den med nr 1 betecknade införseln under åren 1912—1919 av oljor, hänförliga till rubrik 1106, och den med nr 2 betecknade införseln under åren 1910 och 1911 av bland annat olivolja på andra kärl. Då emellertid, enligt vad styrelsen har sig bekant, den i glas- eller lerkärl inkommande oljan huvudsakligen utgöres av olivolja och av förenämnda tabläer framgår, att införselkvantiteten av olivolja på andra kärl än fat i regel ej uppgått till 50,000 kilogram per år, motsvarande ett tullbelopp efter 5 öre per kilogram av 2,500 kronor, torde ett borttagande av tullen å sistnämnda olja ur statsfinansiell synpunkt sett vara utan betydelse.

I anslutning till vad här ovan anförts har styrelsen äran föreslå följande ändring i tulltaxan beträffande vegetabiliska, feta oljor, rubrikerna 1102—1107:

	Kvantitet för tull- beräkningen	Tullsats
Vegetabiliska, feta oljor:		
linolja:		
1102.	rå; ävensom linoljesyra .....	1 kg. —: 07
1103.	kokt: tullbehandlas som oljefernissa;	
1104.	rov- och rapsoljor; ävensom rov- och rapsoljesyror oliv- eller bomolja, jordnöt- eller arachidolja, sesam- olja och bomullsfröolja:	1 kg. —: 07
1105.	på fat, större eller mindre eller på andra kärl än i rubrik 1106 nämnda .....	— fria.
1106.	på glas- eller lerkärl, kärlens vikt inberäknad	1 kg. —: 05
1107.	andra slag, ej till annan rubrik hänförliga, såsom ricinolja, hampolja, majsolja och sojaolja .....	— fria.

Skulle emellertid utskottet besluta föreslå tullfrihet för till rubrik 1106 hänförliga oljor, även om de inkomma på glas- eller lerkärl, torde i sammanhang därmed förslag till följande förändrade lydelse beträffande rubrikerna 1102—1107 böra avgivas:

	Kvantitet för tull- beräkningen	Tullsats
Vegetabiliska, feta oljor:		
linolja:		
1102.	rå; ävensom linoljesyra .....	1 kg. —: 07
1103.	kokt: tullbehandlas som oljefernissa;	
1104.	rov- och rapsoljor; ävensom rov- och rapsoljesyror	1 kg. —: 07
1105.	olivolja .....	fri.
1106.	bomolja, jordnöt- eller arachidolja, sesamolja och bom- ullsfröolja .....	— fria.
1107.	andra slag, ej till annan rubrik hänförliga, såsom ricinolja, hampolja, majsolja och sojaolja .....	— fria.

Den i utlåtandet omnämnda skrivelsen från packhusinspektionen i Stockholm torde icke behöva återgivas.

De i utlåtandet åberopade tabläerna hava följande lydelse:

## Nr 1.

Tablå utvisande Sveriges import under nedan angivna år av nedanstående varuslag.

Nummer i Stat. varu- förteckn.	V a r u s l a g	År	Kvantitet kg.
	Vegetabiliska, feta oljor: oliv- eller bomolja, jordnöt- eller arachidolja, sesamolja och bomullsfröolja: på andra kärl:		
1106 A	oliv-.....	1912	48,030
		1913	49,861
		1914	42,096
		1915	38,779
		1916	15,339
		1917	3,858
		1918	130,273
		1919	59,880
B	annan .....	1912	2,952
		1913	3,404
		1914	1,592
		1915	78,243
		1916	382
		1917	170
		1918	363
		1919	2,035

För år 1919 äro uppgifterna endast preliminära.

## Nr 2.

Tablå utvisande Sveriges import under nedan angivna år av nedanstående varuslag.

Nummer i Stat. varu- förteckn.	V a r u s l a g	År	Kvantitet kg.
	Oljor: feta, icke flyktiga: andra slag än kroton- etc.: på andra kärl:		
499 a	oliv-.....	1910	48,830
		1911	49,864

b	ricin- .....	1910	32,068
		1911	47,604
c	kokos-, renad (till människoföda) .....	1910	7,082
		1911	3,738
d	kakao-, renad .....	1910	2,887
		1911	2,796
e	andra .....	1910	44,411
		1911	33,447

Då utskottet nu går att angiva sin ståndpunkt till de förslag i skilda riktningar och av olika omfattning, för vilka ovan redogjorts, vill utskottet i första hand erinra om den utredning av vårt tullsystem, som pågår inom tull- och traktatkommittén. Liksom bevillningsutskottet vid 1919 års riksdag avstyrkte då framkomna förslag, åsyftande ändringar i tulltaxan, i allmänhet med hänvisning till nämnda utredning, så vill utskottet nu uttala, att endast synnerligen starka skäl av säregen natur kunna föranleda utskottet att för närvarande tillstyrka vare sig någon ändring av gällande tullsatser eller skrivelse i syfte att påkalla utredning och förslag i någon särskild tullfråga.

Utskottet.

Det uppdrag, som den 31 januari 1919 meddelades tull- och traktatkommittén, avsåg bland annat att skyndsamt verkställa en allsidig utredning av det gällande tullsystemets verkningar. I det anförande till statsrådsprotokollet nyssnämnda dag — i denna del offentliggjort — varmed chefen för finansdepartementet motiverade tillsättandet av nämnda kommitté, erinrade departementschefen om bevillningsutskottets i memorial nr 18 vid 1918 års riksdag gjorda hemställan, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa en allsidig utredning av det gällande tullsystemets verkningar samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen gäve anledning. Departementschefen återgav även vissa delar av den av utskottet anförda motiveringen. Bland annat hade utskottet förklarat sig åsyfta en allsidig och objektiv utredning i berörda ämne samt betonat, att vid utförandet av denna utredning skyldig hänsyn borde tagas lika mycket till produktionens som till konsumenternas berättigade intressen ävensom att systemets såväl handelspolitiska som statsfinansiella betydelse måste beaktas. Utskottets hemställan, mot vilken åtskilliga av dess ledamöter anförde reservation, hade, erinrade departementschefen slutligen, blivit av andra kammaren bifallen men av första kammaren avslagen.

För egen del betecknade departementschefen den ifrågavarande uppgiften vara att överväga, huruvida den utveckling av landets näringsliv, såväl på det industriella området som inom jordbruket, vilken föranletts av det rådande tullsystemet, varit till övervägande gagn eller nackdel, ävensom att söka fastställa, i vad mån en ändrad tullpolitik kunde anses vara för den närmaste framtiden nationalekonomiskt fördelaktig.

Efter dessa erinringar övergår utskottet till att yttra sig i anledning av de enskilda motionerna och upptager därvid först dem, som röra jordbruksnäringen.

*Motionerna  
I: 107 och  
II: 169.*

I fråga om det förslag, som framställts i första punkten av motionerna nr 107 i första kammaren av herr Nilsson i Skottlandshus m. fl. och nr 169 i andra kammaren av herr Lindman m. fl., har utskottet redogjort för det på omfattande utredningar fotade beslut om glidtullar, som i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag fattades av 1919 års urtima riksdag. Några nya omständigheter, ägnade att rubba grunderna för sistnämnda beslut, hava motionärerna icke kunnat åberopa, och det synes för närvarande icke föreligga skäl att antaga, ens att de gällande glidtullarna skola inom den närmaste framtiden komma i tillämpning; än mindre torde det nuvarande läget giva stöd för farhågor, att det skydd, som nämnda tullar erbjuda jordbruket, skall komma att visa sig otillräckligt.

Till stöd för det föreliggande yrkandet har inom utskottet anförts, att även den närmaste framtiden på detta område vore så osäker och på prisläget inverkan faktorer så oberäkneliga, att man måste vara beredd på, att helt plötsligt en situation kunde inträda, i vilken det gällande tullskyddet med dess begränsningar icke vore tillräckligt. Ett sådant skäl synes utskottet icke kunna med framgång åberopas till förmån för ändringar i ett för få månader sedan av Kungl. Maj:t och riksdagen fastställt tullskydd. Det förtjänar även erinras om den enligt 60 § regeringsformen Kungl. Maj:t tillkommande befogenheten att höja spannmålstullarna, vilken befogenhet torde vara Kungl. Maj:t medgiven just med tanke på sådana oförutsedda fall, som motionärerna här synas åsyfta.

Beträffande det i andra punkten av motionärernas hemställda väckta förslaget om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om upphävande i viss utsträckning av tullsuspensioner och exportförbud beträffande jordbruksprodukter vill utskottet såsom sin mening uttala, att dessa för-

slag röra förhållanden, vilka bevillningsutskottet och riksdagen sakna möjlighet att nöjaktigt överblicka. Utskottet är också förvissat om att Kungl. Maj:t, som ensam är i tillfälle att genom vederbörande myndigheter följa hithörande företeelser såväl på världsmarknaden som inom landet, kommer att vidtaga de åtgärder på området, till vilka förhållandena vid olika tidpunkter kunna giva anledning.

Det i motionerna nr 5 i första kammaren av herr Wohlin m. fl. och nr 11 i andra kammaren av herr Olsson i Kullebergstorp m. fl. framförda yrkandet på skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag i fråga om nedsättning eller suspension av tullsatserna å industriartiklar av betydelse för jordbruksproduktionen inom riket avser tillfälliga åtgärder, som kunde anses påkallade av företagen suspension eller nedsättning av jordbrukets tullskydd.

Den allsidiga utredning beträffande det gällande tullsystemet, som pågår inom tull- och traktatkommittén, avser icke den nuvarande övergångstiden, utan åsyftar att leda till ett förslag, som utgör en definitiv reglering på området, och närmast att ernå en genomtänkt, fast utgångspunkt för de förhandlingar med främmande makter rörande handelstraktater, som snart nog torde komma att inledas. Därest den förevarande motionen skulle vinna bifall, torde den avsedda utredningen säkerligen komma att anförtros åt tull- och traktatkommittén, vars huvudsakliga arbete sålunda skulle komma att avbrytas genom de otvivelaktigt ingående och tidsödande undersökningar, som det tillfälliga uppdraget skulle kräva. Till de betänkligheter, som utskottet av nu antydd orsak måste hysa mot det föreliggande förslaget, kommer, att en nedsättning av industritullar omedelbart före traktatförhandlingars inledande skulle försvaga vårt lands möjligheter att tillförsäkra sig gynnsamma uppgörelser vid förhandlingarna.

Därjämte vill utskottet ifrågasätta, huruvida nedsättning eller suspension av vissa industritullar kan anses beteckna en lämplig och framkomlig väg för att bereda jordbruket den åsyftade ersättningen. I sådant hänseende vill utskottet framhålla, att tullskyddet för ett flertal av de i motionerna åsyftade industriartiklarna icke torde hava påverkat den prissförhöjning, desamma varit underkastade under kristiden. För övrigt förefaller det i betraktande av den betydande omfattning, den begärda utredningen otvivelaktigt skulle få, föga sannolikt, att desamma skulle kunna slutföras inom så kort tid, att de avsedda tullnedsättningarna kunde träda i kraft under den övergångsperiod, för vilken de skulle vara avsedda.

*Motionerna  
I: 5 och  
II: 11.*

Motionen  
II: 113.

Det i motionen nr 113 i andra kammaren av herr Lithander m. fl. väckta förslaget om skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om snabba åtgärder för en provisorisk höjning i erforderlig utsträckning avser industritullarna.

I fråga om detta förslag må först annärkas, att, då tull- och traktatkommittén är sysselsatt med en förutsättningslös utredning av, bland annat, de olika inhemska industriernas behov av tullskydd, ett bifall till motionen skulle innebära en anhållan hos Kungl. Maj:t att antingen anbefalla nämnda kommitté att uppgöra ett förslag till provisorisk genomgående höjning av industritullarna eller ock i annan ordning föranstalta om en jämsides med kommitténs utredningar fortgående undersökning med nyssnämnda uppgift. Ett sådant yrkande kan utskottet icke understödja.

För övrigt finner utskottet den bevisning, motionärerna anfört, icke vara hållbar. Om en efter vikt fastställd skyddstull genom varans ökade marknadsvärde kommer att motsvara en betydligt lägre procent av varuvärdet än den ursprungliga, så är därmed icke givet, att tullens skyddsvärde blivit mindre. Klart torde nämligen vara, att ett tullskydd, för så vitt det är rätt avvägt, icke bestämts efter varans värde utan i förhållande till de merkostnader, den inhemska tillverkningen har att bära i jämförelse med konkurrerande utländsk produktion. Endast i det fall att dessa merkostnader ökats i samma grad som penningvärdet fallit, blir därför det minskade penningvärdet ett uttryck för industriens behov av ökat tullskydd. Nu är det känt, hurusom åtskilliga svenska industrier under kriget kunnat och ännu alltjämt kunna arbeta med synnerligen tillfredsställande resultat trots den utländska konkurrens, för vilken de varit utsatta. För närvarande åtnjuter den inhemska industrien ett betydande skydd genom vissa valutors, exempelvis dollarns och florinens gällande kurser. Den konkurrenskraft, som tyska exportvaror på grund av den abnormt låga markkursen sedan någon tid äger, har redan i avsevärd mån hämmats dels genom de tyska fabrikernas av brist på kol och råvaror vållade svårigheter att upprätthålla produktionen, dels ock genom den tyska regeringens föreskrifter om försäljning mot betalning så gott som uteslutande i det lands mynt, till vilket exporten äger rum.

Det synes utskottet vara angeläget att i detta sammanhang framhålla de allvarliga vådor för industrien, som ett för högt tillmätt tullskydd medför. I vissa fall kan härigenom uppmuntran givas åt industrier, vilka sakna naturliga förutsättningar för fortbestånd, i andra fall kan följden bliva en osund inhemsk konkurrens, i åter andra fall



kan utländsk industri föranledas att under tullskyddets hägn anlägga konkurrerande fabriker inom landet.

Det i motionen nr 243 i andra kammaren av herr Werner m. fl. gjorda yrkandet avser, som nämnt är, skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om uppdrag åt tull- och traktatkommittén att verkställa skyndsamt utredning och avgiva förslag till skyddstullarnas avskaffande eller kraftiga nedsättning. I anledning av detta förslag erinrar utskottet om vad utskottet nyss vid behandlingen av motionen nr 113 i andra kammaren anfört i fråga om det utredningsarbete, som anförtrotts åt tull- och traktatkommittén. Lika litet som utskottet kan understödja förslag, vilka avse anordnande av tullutredningar i visst tullpolitiskt syfte jämsides med den pågående förutsättningslösa utredningen, lika litet kan utskottet förorda, att kommitténs arbete förryckes genom direktiv vare sig i frihandelsvänlig eller protektionistisk riktning.

Motionen  
17: 243.

Det i motionen nr 111 i första kammaren av herr Trygger m. fl. framförda förslaget om en betydande höjning av kaffetullen vilar på samma principiella skäl som ovannämnda vid 1919 års lagtima riksdag väckta förslag. Motionärerna uttala den uppfattningen, att kaffetullen utgör en inkomstkälla, vilken med jämförelsevis mindre olägenheter för de skattdragande kan i ökad grad anlitas. Motionärerna hava t. o. m. ansett sig kunna föreslå en så betydande höjning som från de gällande tullsatserna 12 resp. 20 öre per kilogram till 75 öre resp. 1 krona 25 öre per kilogram. Förslaget innebär enligt motionärernas beräkning en procentuell fördubbling av tullsatsen från tiden före kriget. Betänker man nu, att den låga kaffetullen är tillkommen och, trots upprepade försök att ernå en höjning av densamma, hittills bibehållen för att i någon mån tillgodose de fattigaste befolkningsslagens intressen, så framstår den närvarande tidpunkten, då levnadskostnaderna alltjämt befinna sig på en abnorm höjd, särskilt olämplig för en höjning, som otvivelaktigt skulle för de sämst lottade medföra en känbar ytterligare börda. Av sålunda i korthet angivna skäl har utskottet ansett sig icke kunna tillstyrka ett kraftigare utnyttjande av kaffetullen.

Motionen  
1: 111.

I den ovan i huvudsak återgivna motiveringen till herr Stendahls motion nr 112 i första kammaren har erinrats, hurusom vid 1910 års riksdag, i samband med den då framlagda propositionen om höjd kaffetull, i två motioner väckts förslag i syfte att genom efterförtullning eller konsumtionsskatt drabba kaffe, som vid tullens ikraftträdande eller en

Motionen  
1: 112.

tidigare tidpunkt finnes inom landet. I anledning av nämnda motioner inhämtade 1910 års bevillningsutskott i grundlagsenlig ordning gemensamt utlåtande av statskontoret, kammarrätten och generaltullstyrelsen, vilket utlåtande finnes återgivet i sistnämnda utskotts senare betänkande i ämnet (nr 39). För egen del anförde utskottet beträffande ifrågakörande motioner, att, då utskottet avstyrkte den föreslagna tullförhöjningen, utskottet icke funnit anledning att ingå på närmare behandling av dessa förslag, vilka även borde förfalla.

Av liknande skäl har bevillningsutskottet givetvis icke anledning att nu ingå i närmare granskning av det i motionen nr 112 i första kammaren framlagda förslaget. Men utskottet vill icke underlåta att giva uttryck åt den uppfattningen, att, därest riksdagen skulle komma att emot utskottets hemställan vidtaga någon höjning av kaffetullen, åtgärder böra vidtagas i motionens syfte. För den utredning i ämnet, som i sådant fall torde bliva erforderlig, tillåter sig utskottet förutsätta, att frågan återremitteras till utskottet.

*Motionen  
I: 108.*

Utskottet övergår nu till de motioner, i vilka av statsfinansiella skäl framställts förslag, i syfte att större eller mindre grupper av tullar måtte höjas. Det synes därvid lämpligt att först upptaga friherre Flemings motion, nr 108 i första kammaren, där framställningen är byggd på statsfinansiella skäl men vars yrkanden avse samtliga viktullar, i den mån gällande handelsavtal icke lägga hinder i vägen för deras höjning. Det första alternativa yrkandet i denna motion avser, som nämnt är, riksdagens omedelbara beslut om provisoriska tilläggstullar, uppgående till 100 procent av de nuvarande tullsatserna, för alla med viktull belagda varor med nyssnämnda begränsning. Beträffande denna hemställan, vilken tydligen omfattar även spannmålstullarna, bör anmärkas, att densamma icke tagit hänsyn till de beslutade glidullarna för vete, råg och korn. Yrkandet i den form det erhållit i motionen skulle tydligen icke kunna bifallas beträffande sistnämnda tullar. Vad vidare angår samma yrkande, i den mån det avser höjning av industriullarna, galla emot detsamma de principiella skäl, som utskottet redan haft tillfälle att andraga beträffande motionen nr 113 i andra kammaren av herr Lithander m. fl., vartill kommer, att den starka förenkling, friherre Fleming givit sitt förslag i yrkandet på en genomgående tullförhöjning av 100 procent, gör detsamma ur de synpunkter, utskottet i nyssberörda sammanhang anlagt på frågan om skyddstullarna, särskilt betänkligt.

icke heller beträffande finansstullarna har utskottet kunnat ansluta sig till motionärens förslag. Härvid erinrar utskottet först om den ståndpunkt, utskottet intagit till väckt förslag om höjning av tullsatserna å kaffe, samt om vad till stöd för berörda ståndpunkt anförts. Kaffe-tullen är otvivelaktigt en ren finansstull, men ingalunda någon lyxtull. Även om en del andra varor, vilka blivit åsatta tull uteslutande för att tillföra statsverket en inkomst, gäller något liknande. Artiklar, vilkas användning förr utan tvekan kunde hänföras till lyx, ingå numera i förbrukningen även inom samhällslager, där sträng sparsamhet måste iakttagas. Såsom exempel kan nämnas siden, som trots dess mindre hållbarhet på grund av de abnormt uppdrivna priserna på ylleveror under senare tid använts i betydligt större utsträckning än förr. Tullen på siden är för den föreliggande frågan belysande även såtillvida som densamma, på grund av den konkurrens som med nu gällande prislägen råder mellan ylle- och sidenvaror, otvivelaktigt kan inverka på yllepriserna. En avsevärdare höjning av sidentullen skulle säkerligen bereda möjlighet att ytterligare stegra priserna på ylleveror. Liknande verkningar torde kunna uppvisas även i fråga om andra finansstullar.

Det andra alternativet i friherre Flemings hemställan sammanfaller ganska nära med yrkandet i motionen nr 113 i andra kammaren och torde, efter vad utskottet vid sistnämnda motion ävensom beträffande friherre Flemings första alternativ anført, icke påkalla något utskottets vidare yttrande.

Beträffande det i motionen nr 110 i första kammaren av herr Trygger m. fl. framlagda förslaget om skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om skyndsamt utredning samt förslag om möjligt till denna riksdag, avseende tillfällig höjning av finansstullarna, må först erinras om vad utskottet nyss principiellt anført beträffande en allmän höjning av finansstullarna. Mot det här föreliggande förslaget att hos Kungl. Maj:t begära utredning i ämnet är att särskilt invända, att, då tull- och traktatkommittén erhållit i uppdrag att verkställa en allsidig utredning av det gällande tullsystemets verkningar och att därvid taga hänsyn jämväl till systemets statsfinansiella betydelse, kommittén icke lär kunna underlåta att göra även finansstullarna till föremål för undersökning. Därest behandlingen av frågan om sistnämnda tullar nu skulle utbrytas ur det sammanhang, vari den genom uppdragets avfattning blivit ställd, skulle kommitténs arbete därigenom komma att förryckas, vilket kunde bliva till men med hänsyn till arbetets enhetliga resultat och ävenledes föranleda ett icke önskvärt fördröjande av utredningens slutförande. I övrigt vill utskottet framhålla, att hela spörsmålet berör ett ämne, i

fråga varom det bör förbehållas Kungl. Maj:t att, i den mån på statskassan ställas oavvisliga krav vilka icke kunna på den direkta beskattningens väg vid en given tidpunkt behörigen tillgodoses, framkomma med förslag. Av dessa skäl har utskottet icke kunnat ansluta sig till det föreliggande skrivelseförslaget.

**Motionerna**  
I: 6 och II: 28.

I detta sammanhang torde utskottet få yttra sig över det förslag om skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om importförbud i förening med importlicenser beträffande åtskilliga såsom lyxvaror eller såsom umbärliga ehuru jämförelsevis allmänt förbrukade varor betecknade artiklar, vilket förslag framstälts av herr Wohlin m. fl. i motionen nr 6 i första kammaren samt av herr Olsson i Kullenbergstorp m. fl. i motionen nr 28 i andra kammaren.

I motiveringen till detta förslag hava motionärerna uttalat och sökt visa, att någon komplettering av importförbuden med maximipriser och ransoneringsåtgärder icke vore nödig, då det gällde sådana för folkhushållningen mindre betydelsefulla varor, om vilka här vore fråga. Utskottet kan icke dela den sålunda uttryckta uppfattningen. Därest importförbud skola kunna leda till åsyftad verkan, fordras uppenbarligen, att licenser meddelas med största sparsamhet. Den härav följande mycket begränsade tillgången på de varor, förbuden skulle gälla, komme att bereda rikliga tillfällen till oskäligen vinster för dem, vilka från förefintliga lager, genom produktion eller på grund av licenser komme i tillfälle att försälja sådana varor, ävensom för de mellanhänder, som otvivelaktigt skulle förstå att tillgodogöra sig läget. För att förebygga dylika foljder bleve det nödvändigt att reglera varuomsättningen på ifrågavarande område genom ransonering och maximipriser, och regleringen såväl som licensbehandlingen måste anförtros åt särskilda statsorgan, varigenom ett kommissionsväsende med dess kända olägenheter komme att återinföras. Även inför denna föga tilltalande utsikt anser utskottet emellertid, att den i motionerna anvisade utvägen borde tillgripas, om därigenom verkligt betydande resultat kunde ernås för en förbättring av handelsbalansen.

För att kunna bedöma, huru härmed förhåller sig, har utskottet sökt inhämta nödiga upplysningar; och har utskottet beretts tillfälle att taga del av en på anmodan av chefen för finansdepartementet av kommerskollegii upplysningssektion verkställd utredning av preliminär natur angående 1919 års handelsbalans. Nämnda utredning, avfattad i en den 24 februari 1920 dagtecknad promemoria, innehåller åtskilliga uppgifter, avsedda att belysa importen dels under 1919 dels ock under 1913 såsom

det sista året med normala handelsförbindelser. Bland annat förekomma nedanstående uppgifter, beträffande vilka särskilt är att märka, att siffrorna för 1919 års import enligt 1913 års priser äro erhållna genom uppskattning med tillhjälp av kända prisstegringskoefficienter.

*Importen 1919 (enligt 1913 års priser) jämförd med 1913 års import.*

(Siffrorna inom [ ] beteckna eller hänföra sig till 1919 års verkliga priser.)

År	Hela importen	Lyxvaror		Umbärliga varor		Nödvändighetsvaror	
	Mill. kr. (1913 års priser)	Mill. kr. (1913 års priser)	% av hela im- porten	Mill. kr. (1913 års priser)	% av hela im- porten	Mill. kr. (1913 års priser)	% av hela importen
1913	846.5	28.5	3	42.7	5	775.5	92
1919	750 [2,500]	38.1 [125.8]	5 [5]	40.3 [132.9]	5 [5.3]	671.6 [2,241.3]	90 [89.7]

I promemorian upplyses, att vid klassificeringen av importvarorna efter deras nödvändighet för konsumtionen upplysningssektionen begagnat inom tull- och traktatkommittén upprättade förteckningar över lyxvaror och umbärliga, ehuru jämförelsevis allmänt förbrukade varor.

Importen av lyxvaror och umbärliga varor under 1919 motsvarar sålunda i det hela icke mera än för vardera gruppen 5 procent (umbärliga varor enligt 1919 års priser 5.3 procent) av hela importen, och stegringen från 1913 inskränker sig till 2 procent. Dessa siffror tyda uppenbarligen icke på, att några betydande resultat för handelsbalansens förbättrande skulle stå att vinna genom importförbud, och detta så mycket mindre som den import som ägt rum under åren 1918 och 1919, i stor utsträckning torde hava avsett att fylla uttömda eller betydligt minskade förråd. Den ovan angivna förutsättningen för att utskottet skulle kunna förordna bifall till motionerna eller åtgärder i deras syfte föreligger följaktligen icke.

Om utskottets ståndpunkt till det föreliggande förslaget härmed är angiven, vill utskottet emellertid icke underlåta att framhålla, huru som frågan om importförbud måste anses vara ur olika synpunkter synnerligen ömtålig. Främst gäller detta sådana varor, vilkas tullsätser äro bundna genom överenskommelse med främmande makter eller vilkas försäljning inom vårt land eljest är av större betydelse för ett exporterande land, med vilket vi underhålla för oss viktiga handelsförbindelser. Motionärerna hava själva fäst uppmärksamheten på att tullsätserna å vissa slag av viner äro bundna genom 1908 års överenskommelse med Frankrike, vilken ännu gäller. Genomförandet av motionärernas förslag beträffande

sådana viner skulle sålunda icke kunna åstadkommas utan rubbning av nämnda överenskommelse. Därjämte är att märka, att gränsen mellan lyxvaror och nödvändighetsvaror är synnerligen flytande samt att prisbildningen beträffande vissa nödvändighetsvaror kan påverkas av höjda priser på vissa lyxvaror.

*Motionen  
I: 109.*

Då herr Clason i motionen nr 109 i första kammaren hemställt, att riksdagen måtte besluta sådana åtgärder i fråga om rikets tullpolitik, som kunde finnas ägnade att hejda importen, stärka näringslivet, hämma den utländska konkurrensen och öka landets förmåga av självförsörjning, så har motionären tydligen avsett, att bevillningsutskottet skulle, därest utskottet delade motionärens uppfattning om lämpligheten av sådana åtgärder som de i motiveringen till yrkandet förordade, avfatta förslag till bestämmelser i dylikt syfte. Utskottet har ovan vid omnämmandet av denna motion i korthet sammanfattat dess motivering. Samtliga de uppslag, motionären däri givit, hava i form av positiva förslag framkommit i andra av de föreliggande motionerna, och utskottet har numera yttrat sig över dessa och angivit de skäl, som hindrat utskottet att förorda bifall till vad i desamma föreslagits. Vid sådant förhållande har utskottet funnit sig icke hava anledning att ingå i särskilt bemötande av vad herr Clason till stöd för sin hemställan anfört; utan inskränker sig utskottet till att, under åberopande av vad förut i detta yttrande anförts i de ämnen, som beröras i den föreliggande motionen, förklara, att utskottet icke ansett sig böra avfatta förslag i motionens syfte.

*Motionen  
II: 114.*

Beträffande de i motionen nr 114 i andra kammaren av herr Nylander m. fl. gjorda yrkandena om införande av tull å fotografiska torrplåtar och kardbeslag samt om upptagande av termosflaskor under en annan tullrubrik än den, till vilken de för närvarande anses höra, i syfte av tullförhöjning, har utskottet att hänvisa till vad i början av detta yttrande anförts om tull- och traktatkommitténs uppdrag samt om de krav, som måste ställas på nu framkommande förslag till ändringar i tulltaxan. Den motivering, som herr Nylander m. fl. anfört, innehåller i stort sett icke annat än dels uppgifter om tillverkningens uppkomst under senare år samt dess nuvarande omfattning ävensom därom, att svår konkurrens med utlandet vore rådande. Motionärerna hava uppgivit, att de föreslagna tullsatserna beredde enahanda tullskydd, som gällde för närmast likartade varor, eller motsvarade det skydd, som enligt motionärernas mening säkerligen kommit denna industri till del, därest den existerat, då nuvarande tulltaxebestämmelser infördes. Motionärerna hava

icke meddelat några uppgifter, ägnade att belysa vare sig att de svenska fabrikerne öfver huvud hava att räkna med större produktionskostnader än utländska eller huruvida de föreslagna tullsatserna äro väl avvägda. Av sålunda angivna skäl har utskottet icke ansett sig kunna förorda bifall till något av de i motionen framställda förslagen.

Vad slutligen angår motionen nr 241 i andra kammaren av herr Corneliussön m. fl. vill utskottet erinra, att i tull- och traktatkommitténs uppdrag ingår att taga särskild hänsyn till vikten av att befrämja det ekonomiska samarbetet inom Norden. Enligt samstämmade beslut av de svenska, danska och norska regeringarna pågå äfven förhandlingar genom särskilda befullmäktigade ombud från de tre länderna för upprättande, i den mån verkställda utredningar därtill giva anledning, av en definitiv plan för ett framtida ekonomiskt och särskilt handelspolitiskt samarbete de tre länderna emellan.

*Motionen  
II: 241.*

Den i förevarande motion ifrågasatta tullsatsen å hummer skulle uppenbarligen utgöra ett skydd mot importen från Norge. Med hänsyn till det pågående samarbete med detta land, varom utskottet nyss erinrat, bör man fordra mycket starka skäl för införande av en sådan tullsats. Några sådana äro emellertid, enligt utskottets mening, ingalunda förbragta. Denna motion kan följaktligen icke av utskottet tillstyrkas.

Ovan återgivna, från margarinindustriens sida gjorda framställningar äsyfta sådana ändringar i tulltaxans bestämmelser i fråga om vegetabiliska, feta oljor, att oljor, som användas vid margarintillverkning, måtte få införas tullfritt, äfven om de äro förpackade i bleckkärl (s. k. tins) eller annat liknande emballage. De omständigheter, vilka åberopats såsom stöd för denna framställning, hava nu i generaltullstyrelsens likaledes ovan intagna utlåtande bekräftats. Vid sådant förhållande och då den för rubriken 1106 stadgade tullsatsen, på sätt av tulltaxekommitténs motivering för densamma framgår, avser att träffa helt andra och dyrbarare oljor än de här ifrågavarande, har utskottet funnit den i ämnet gjorda framställningen vara värd beaktande. Av de båda, av generaltullstyrelsen framlagda förslagen till ändringar i tulltaxan har utskottet anslutit sig till det såsom första alternativ framförda, mindre omfattande förslaget, vilket fullt tillgodoser de från industriens sida framkomna önskiugarna.

*Rubrikerna  
1105 och 1106  
i tulltaxan.*

Under åberopande av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

1) beträffande motionen I: 107 av herr Johan Nilsson i Skottlandshus m. fl., om upphävande av gällande suspension av tullsatserna å vissa angivna varuslag m. m., samt den härmed likalydande motionen II: 169 av herr Lindman m. fl.,

a) att vad i första punkten av motionärernas hemställan föreslagits icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

b) att vad i andra punkten av motionärernas hemställan föreslagits i fråga om upphävande av gällande suspension av vissa tullsatser icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

c) att vad i andra punkten av motionärernas hemställan föreslagits i fråga om upphävande av gällande exportförbud å vissa varor icke heller må föranleda någon riksdagens åtgärd;

2) att motionen I: 5 av herr Wohlin m. fl., angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag i fråga om nedsättning eller suspension av tull å vissa industriartiklar, samt den härmed likalydande motionen II: 11 av herr Olsson i Kullenbergstorp m. fl. icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

3) att motionen II: 113 av herr Lithander m. fl., om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av snabba åtgärder för en provisorisk förhöjning av nu gällande tullsatser, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

4) att motionen II: 243 av herr Werner m. fl., om skrivelse till Kungl. Maj:t angående jordbruks- och industritullarnas avskaffande eller kraftig nedskrivning av desamma, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

5) beträffande motionen II: 114 av herr Nyländer m. fl., om ändring i rubrikerna 689, 696 och 854 i tulltaxan,



a) att motionärernas hemställan i fråga om rubriken 689 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

b) att motionärernas hemställan i fråga om rubriken 696 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd; och

c) att motionärernas hemställan i fråga om rubriken 854 icke heller må föranleda någon riksdagens åtgärd;

6) att motionen II: 241 av herr Corneliussen m. fl., om införande i tulltaxan av en tullsats för hummer, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

7) att motionen I: 111 av herr Trygger m. fl., angående höjning av tullsatserna å kaffe, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

8) att, vid bifall till vad utskottet under punkten 5) hemställt, motionen I: 112 av herr Stendahl, om införande under viss förutsättning av konsumtionskatt eller efterförtullningsavgift för kaffe, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

9) beträffande friherre Flemings motion, I: 108, angående provisorisk tilläggstull å varor, för vilka tullsatserna beräknas efter varans vikt m. m.,

a) att vad motionären föreslagit i första punkten av den gjorda hemställan icke må föranleda någon riksdagens åtgärd; samt

b) att vad motionären föreslagit i andra punkten av nämnda hemställan icke heller må föranleda någon riksdagens åtgärd;

10) att motionen I: 110 av herr Trygger m. fl., om åvägabringande av utredning och förslag rörande tillfällig höjning av s. k. finanstullar, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

11) att motionen I: 6 av herr Wohlin m. fl., angående importförbud med importlicensgivning och im-

portlicensavgifter beträffande vissa varor, samt den härmed väsentligen likalydande motionen II: 28 av herr Olsson i Kullenbergstorp m. fl. icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

12) att motionen I: 109 av herr Olason, om vidtagande av vissa åtgärder beträffande Sveriges tullpolitik, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd; samt

13) att riksdagen måtte  
a) besluta, att nedan angivna delar av tulltaxan skola erhålla följande lydelse:  
Vegetabiliska, feta oljor:

	oliv- eller bomolja, jordnöt- eller arachidolja, sesamolja och bomullsfröolja:	
1105.	på fat, större eller mindre, eller på andra kärl än i rubrik 1106 nämnda .....	fria.
1106.	på glas- eller lerkärl, kärlets vikt inberäknad .....	1 kg. —: 05

b) vid bifall till vad sålunda föreslagits besluta, att dessa ändringar i tulltaxan skola tillämpas även innevarande år från dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, samt i skrivelse till Kungl. Maj:t, med anmälan om sina sålunda fattade beslut, hemställa, att Kungl. Maj:t ville förordna om ändringarnas ikraftträdande snarast möjligt.

Stockholm den 11 mars 1920.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

*Närvarande vid beslut angående:*

**punkt 1) a):** herrar Röing, friherre Fleming\*, Gustaf Nilsson\*, Wijk, A. E. Örne\*, K. A. Nilson\*, Wohlin, Boman, Rosén, Månsson i Hagaström\*, Jonsson i Hökhult, Bergman, Johansson i Kullerstad, Olsson i Kullenbergstorp. Olsson i Ramsta, Jesperson, J. E. Björnsson, Uddenberg, Lithander och Björklund.

**punkterna 1) b) och c) samt 2):** herrar Röing, friherre Fleming\*, Gustaf Nilsson\*, Wijk, A. E. Örne\*, K. A. Nilson\*, Wohlin, Boman, Rosén, Månsson i Hagaström\*. Jonsson i Hökhult. Bergman, Johansson i Kullerstad, Olsson i Kullenbergstorp, Olsson i Ramsta, J. E. Björnsson, Heyman, Uddenberg, Lithander och Björklund.

**punkt 3):** herrar Röing, friherre Fleming\*, Wijk, A. E. Örne\*, Gustav Möller\*, Wohlin, Boman, Rosén, Månsson i Hagaström\*, Bergman, Johansson i Kullerstad, Olsson i Kullenbergstorp. Olsson i Ramsta, Rune, Jesperson\*, J. E. Björnsson, Uddenberg, Lithander, Björklund och Kant\*.

**punkterna 4), 5), 6) och 8):** herrar Röing, friherre Fleming\*, Wijk, A. E. Örne\*\*, Gustav Möller\*, Wohlin\*, Boman, Rosén, Jonsson i Hökhult, Bergman, Johansson i Kullerstad, Olsson i Kullenbergstorp\*, Olsson i Ramsta, Rune, Jesperson\*, J. E. Björnsson, Uddenberg, Lövgren i Nyborg, Lithander och Björklund.

**punkt 7):** herrar Röing, friherre Fleming\*, A. E. Örne\*, Gustav Möller\*, Wohlin\*, Boman, Rosén, Jonsson i Hökhult, Bergman, Johansson i Kullerstad, Olsson i Kullenbergstorp\*, Olsson i Ramsta, Rune, Jesperson\*, J. E. Björnsson, Uddenberg, Lövgren i Nyborg, Lithander och Björklund.

**punkterna 9) och 10):** herrar Röing, friherre Fleming, Wijk, A. E. Örne, Gustav Möller, Wohlin, Rosén, Jonsson i Hökhult\*\*\*, Bergman, Johansson i Kullerstad, Olsson i Kullenbergstorp\*, Olsson i Ramsta, Rune\*\*\*, Jesperson\*, J. E. Björnsson, Heyman, Uddenberg, Lövgren i Nyborg, Lithander och Björklund.

**punkterna 11) och 12):** herrar Röing, Wijk, A. E. Örne, Wohlin, Boman, Rosén, Vennersten\*, Jonsson i Hökhult\*, Bergman, Johansson i Kullerstad, Olsson i Kullenbergstorp, Olsson i Ramsta, P. Albert Bergström\*, Rune\*, J. E. Björnsson, Heyman, Uddenberg, Lövgren i Nyborg och Björklund.

**punkt 13):** herrar Röing, Wijk, A. E. Örne, Wohlin\*, Boman, Rosén, Vennersten\*, Jonsson i Hökhult, Bergman, Johansson i Kullerstad, Olsson i Kullenbergstorp\*, Olsson i Ramsta, P. Albert Bergström, Rune, Jesperson\*, J. E. Björnsson, Heyman, Uddenberg, Lövgren i Nyborg och Björklund.

\* Icke närvarit vid justeringen.

\*\* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet i vad detta angår punkterna 4 och 8.

\*\*\* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet i vad detta angår punkt 9.

### Reservationer:

av herr friherre *Fleming*, som anförde:

»Bland de i detta betänkande behandlade motionerna finnas flera, som enligt min åsikt borde hava föranlett positiva förslag från bevillningsutskottets sida. I min motion I: 108 har jag framhållit såväl nödvändigheten av att söka åstadkomma ett återställande av förutvarande förhållande mellan direkta och indirekta skatter som ock behovet av att tullsatserna, där så erfordras, provisoriskt höjas så mycket, att de verkligen motsvara det ursprungligen åsyftade skyddet. I båda dessa avseenden borde, enligt min åsikt, utskottet med stöd av motionerna hava kunnat föreslå åtgärder, som skulle blivit till avsevärt gagn.

Jag har därför icke kunnat biträda utskottets avslagsyrkanden, i vad de avse motioner med ovan berörda syften, utan har ansett, att utskottet bort tillstyrka de motioner, som avses i punkterna 1, 3, 7, 9 och 10 av utskottets hemställan.

*vid punkt 1)* i dess helhet:

av herr friherre *Fleming* (se ovan);

av herr *Boman*, beträffande utskottets motivering;

*vid punkt 1) a):*

av herrar *Wohlin*, *Jonsson* i Hökhult, *Olsson* i Kullenbergstorp och *Jesperon*, vilka yrkat att utskottet bort hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i kungl. förordningen den 21 augusti 1919 angående glidande tullsatser för vissa slag av spannmål m. m., att andra stycket i sagda kungörelse måtte få följande lydelse:

»att vid införsel till riket under tiden 1 juni 1920—31 maj 1922 av vete, råg eller korn skall, där det i enlighet med nedan meddelade bestämmelser för den tid, då införseln sker, beräknade importpriset för vete med en krona eller mera för 100 kilogram understiger det på sätt nedan sägs bestämda inhemska normalpriset för vete efter avdrag av 5 procent å samma pris (grundpriset), utgå tull; och skall tullen motsvara hela skillnaden mellan nämnda grundpris och importpris.»

av herr *Lithander*, som yrkat bifall till motionärernas hemställan;

*vid punkt 1) b):*

av herrar *Wohlin*, *Jonsson* i Hökhult och *Olsson* i Kullenbergstorp, vilka yrkat att utskottet bort föreslå riksdagen

att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om omedelbart återinsättande i gällande kraft av nu suspenderade tullsatser å fläsk, ister, kött, ost, smör (naturligt), flott (smult);

av herrar *Heyman* och *Lithander*, vilka yrkat bifall till vad motionärerna föreslagit;

*vid punkt 1) c):*

av herrar *Wohlin*, *Jonsson* i Hökhult och *Olsson* i Kullenbergstorp, vilka yrkat att utskottet bort föreslå riksdagen

att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om omedelbart upphävande av gällande exportförbud å lantmannanäringens alster, med undantag av exportförbuden å vete, råg eller korn, mjöl eller gryn av vete, råg eller korn, malt, ävensom till tulltaxans rubrik 149 hänförligt bröd;

av herrar *Heyman* och *Lithander*, vilka yrkat bifall till vad motionärerna föreslagit;

*vid punkt 2):*

av herrar *Wohlin*, *Jonsson* i Hökhult, *Olsson* i Ramsta och *Olsson* i Kullenbergstorp;

av herr *Boman*, beträffande utskottets motivering;

*vid punkt 3):*

av herr friherre *Fleming* (se ovan);

av herrar *Lithander* och *Kant*, vilka yrkat bifall till motionen;

av herr *Boman*, beträffande utskottets motivering;

av herr *Olsson* i Kullenbergstorp, mot utskottets motivering;

*vid punkt 4):*

av herr *Lövgren* i Nyborg;

*vid punkt 5) a), b) och c):*

av herr *Lithander*, som yrkat bifall till motionen;

*vid punkt 6):*

av herr *Lithander*, som yrkat bifall till motionen;

*vid punkt 7):*

av herr friherre *Fleming* (se ovan),

av herrar *Boman* och *Lithander*, vilka yrkat bifall till motionen;

vid punkt 8):

av herr *Boman*, som ansett att utskottet vid eventuellt bifall till motionen I:111, behandlad i punkt 7), bort tillstyrka den väckta motionen;

vid punkt 9) i dess helhet:

av herr friherre *Fleming* (se ovan);

av herrar *Röing* och *Wijk*, mot vissa delar av motiveringen;

av herr *Wohlin*, mot viss del av motiveringen;

vid punkt 9) a):

av herr *Lithander*, som yrkat bifall till vad motionären föreslagit;

vid punkt 10):

av herrar *Röing* och *Wijk*, vilka ansett att utskottets yttrande bort hava följande avfattning:

»Beträffande det i motionen nr 110 i första kammaren av herr Trygger m. fl. framlagda förslaget om skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om skyndsamt utredning samt förslag, om möjligt till denna riksdag, avseende tillfällig höjning av finanstullarna, har utskottet nyss antytt, att denna fråga är enligt utskottets mening förtjänt av närmare övervägande. Om det sjunkna penningvärdet, såsom utskottet sökt visa, icke kan anses hava utövat något omedelbart inflytande på skyddstullarnas betydelse och anpassning efter deras syfte, så måste däremot erkännas, att finanstullarnas värde såsom statsinkomst direkt och omedelbart nedsättes i samma mån penningvärdet faller.

Med hänvisning till nämnda förhållande och under uttalande att finanstullarna utginge för rena lyxvaror och därför kunde höjas, utan att de nödvändiga levnadskostnaderna för de mindre bemedlade ökades, har från visst håll inom utskottet yrkats bifall till ett förslag i motionens

syfte. Från annat håll inom utskottet har, under erinran om den ståndpunkt utskottet intagit till frågan om förhöjd kaffetull, betonats, dels att man icke kunde utgå ifrån antagandet, att de varor som drabbades av finanstullar saknade betydelse i de mindre bemedlades hushållning, dels ock att priserna på nämnda varor kunde hava inflytande på prisbildningen beträffande rena nödvändighetsartiklar. Även enligt den åskådning, som framfört sistnämnda synpunkter, har emellertid en utredning i ämnet ansetts kunna vara på sin plats. Densamma borde avse, bland annat, att fastställa, vilka tullar som äro att anse såsom finanstullar, samt att undersöka, ej mindre huru dessa tullar verka med avseende å levnadskostnaderna för ekonomiskt olika ställda samhällsklasser, än även huruvida och i vilken mån den inkomstkälla, som finanstullarna erbjuda, kan i ökad utsträckning anlitas utan att träda berättigade intressen för nära.

Den sålunda såsom önskvärd betecknade utredningen bör, enligt utskottets mening, verkställas snarast möjligt. Då nu tull- och traktatkommitténs uppdrag närmast avser att verkställa undersökning rörande skyddstullarna, har utskottet ansett sig böra förelägga riksdagen ett förslag till skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om en utredning av antydd innebörd rörande finanstullarna samt om framläggande av det förslag, som kan av utredningen föranledas»;

samt att utskottet bort hemställa,

att riksdagen må, i anledning av motionen nr 110 i första kammaren av herr Trygger m. fl., i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa en allsidig utredning beträffande de enligt gällande tulltaxa utgående tullar, vilka må anses äga uteslutande statsfinansiell betydelse, och därvid särskilt låta undersöka, ej mindre huru dessa finanstullar inverka på levnadskostnaderna för ekonomiskt olika ställda samhällsgrupper, än även huruvida och i vilken mån den inkomstkälla, som finanstullarna erbjuda, kan i ökad utsträckning anlitas utan att andra berättigade intressen trädas för nära, samt att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen snarast möjligt framlägga det förslag, som kan ur utredningen framgå;

av herr friherre *Fleming* (se ovan);



av herrar *Jespersion* och *Lithander*, vilka yrkat bifall till motionen;

av herr *Heyman*, som anfört:

»Då jag av skäl, som i motionen framhållas, finner en tillfällig höjning av finanstullarna nödvändig, anser jag att den ifrågasatta utredningen, som faller utanför tull- och traktatkommitténs uppdrag, bör äga rum»;

av herr *Wohlin*, mot viss del av motiveringen;

*vid punkt 11):*

av herrar *Wohlin*, *Olsson* i Kullenbergstorp och *Jonsson* i Hökhult, vilka med åberopande av innehållet i motionen I:6 av herr *Wohlin* m. fl. samt i den härmed väsentligen likalydande motionen II:28 av herr *Olsson* i Kullenbergstorp m. fl. yrkat, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om genomförande av importförbud med importlicensgivning och importlicensavgifter i fråga om lyxvaror och umbärliga ehuru jämförelsevis allmänt förbrukade varor; ankommande på Kungl. Maj:t att träffa härför nödiga anordningar samt att avgöra, vilka varor som skola falla under importregleringen;

av herr *Boman*, beträffande utskottets motivering;

*vid punkt 12):*

av herrar *Wohlin*, *Olsson* i Kullenbergstorp och *Jonsson* i Hökhult; samt

av herr *Boman*, beträffande utskottets motivering.